

Novela zákona o místních poplatcích (č. 278/2019 Sb.)

Dlouho avizovaná novela zákona o místních poplatcích již byla publikována ve Sbírce zákonů a účinnosti nabývá již 1. 1. 2020.

Co přináší a proč by ji měli sledovat též poskytovatelé ubytování přes Airbnb a podobné systémy?

Právní úprava, novela č. 278/2019 Sb.

Místní poplatky jsou upraveny zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZMP“).

Dne 6. 11. 2019 vyšla ve Sbírce zákonů novela ZMP, tedy zákon č. 278/2019 Sb. (dále jen „Novela“). Novela mění vícero poplatků, například poplatek ze psů, ze vstupného, nebo za využívání veřejného prostranství. V tomto článku se soustředím se jen na poplatek z pobytu.

Pro text Novely viz <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-278>.

Poplatek z pobytu

Novela zavádí zcela nový druh poplatku – poplatek z pobytu. Činí tak vložím nové hlavy II do zákona a doplněním/nahrazením původních pravidel obsažených v § 3 až § 3h ZMP.

Nový „poplatek z pobytu“ tak nahrazuje dosavadní „poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt“.

Detailně k poplatku z pobytu

§ 3 – poplatník

§ 3 ZMP nově stanoví poplatníka poplatku z pobytu. Je jím ten, kdo není v obci přihlášen (čili pro usnadnění „host“, oproti přihlášenému „domácímu“).

§ 3a – předmět poplatku

§ 3a stanoví, že předmětem poplatku (zpoplatněnou hodnotou) je úplatný pobyt trvající nejvíce 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu.

Požadavky tak jsou především:

Úplatnost: ubytování příbuzného zadarmo poplatku nepodléhá. Pojem „úplata“ bude dle mého názoru vykládán jako „jakákoli úplata“ bez ohledu na to, za co bude formálně či podle ujednání stran náležet. Z hlediska účelu zákona tak nepovažuji za možné maskovat úplatu za pobyt formálním sjednáním „úplaty za snídani“ s tím, že pobyt je jinak zdarma.

Krátkodobost: ZMP nově patrně (!) stanoví, jak dlouhý pobyt je krátkodobý, o čemž se v minulosti vedly diskuse. Hranice je 60 dnů u jednoho poskytovatele pobytu (tedy nikoli nezbytně v jednom bytě).

Poskytovatel pobytu není definován: je tak otevřeno k diskusi, jak naložit se situacemi, že jedna osoba uzavře smlouvu o ubytování / nájemní smlouvu, ale jiné patří nemovitost, v níž k pobytu dochází.

§ 3b – osvobození od poplatku

Stejně jako předtím se stanoví seznam osob, které jsou od poplatku osvobozeny. Za zmínku podle mého názoru stojí zejména

Písm. a): nevidomí; osoby závislé na jiných; držitelé průkazu ZTP/P a jejich průvodce.

Písm. b): osoba mladší 18 let.

Písm. c): hospitalizované osoby.

Písm. e): osoby vykonávající sezónní práce.

Písm. f): osoby ve zvláštních situacích (dětské domovy, sociální služby apod.).

Odst. 2: příslušník bezpečnostního sboru či voják v činné službě jsou rovněž osvobozeni, pokud se jedná o tzv. služební pobyt.

Domnívám se, že ubytovatel se nejpravděpodobněji setká s osobami podle písm. a) a b).

§ 3c až § 3e – výpočet poplatku

Stejně jako před Novelou se poplatek i nyní vypočítá podle vzorce „(počet započatých dnů pobytu minus první den) x (sazba)“.

Sazbu určuje obec. Sazba činí nejvýše 21 Kč. Čili sazba je dosud neměnná. (Například Praha má sazbu ve výši 15,- Kč, viz http://www.praha.eu/jnp/cz/test/vyhledavani_v_pravnich_predpisech/rok_2003-vyhlaska_cislo_27_ze_dne_27_11_2003.html; http://www.praha.eu/jnp/cz/potrebuji_resit/zivotni_situace/poplatky/mistni_poplatek_za_z_a_lazensky_nebo.html.)

§ 3f – plátce poplatku

Ani zde Novela nic nemění – plátcem je poskytovatel úplatného pobytu. Plátce má ze zákona povinnost vybrat poplatek od poplatníka (hosta).

§ 3g – evidenční povinnost

Evidenční povinnost pochopitelně trvá i nadále. Tudíž i nadále je poskytovatel pobytu povinen vést evidenční knihu, a to:

- v listinné nebo elektronické podobě
- za každé zařízení nebo místo, kde poskytuje pobyt

Poskytovatel pobytu do knihy zapisuje údaje podle § 3g-2 ZMP, tedy (v zájmu úplnosti cituji přesně):

- a) den počátku a den konce pobytu,

b) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa přihlášení nebo obdobného místa v zahraničí,

c) datum narození,

d) číslo a druh průkazu totožnosti, kterým může být

1. občanský průkaz,
2. cestovní doklad,
3. potvrzení o přechodném pobytu na území,
4. pobytová karta rodinného příslušníka občana Evropské unie,
5. průkaz o povolení k pobytu,
6. průkaz o povolení k pobytu pro cizince,
7. průkaz o povolení k trvalému pobytu,
8. průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nebo
9. průkaz žadatele o poskytnutí dočasné ochrany, a

e) výše vybraného poplatku, nebo důvod osvobození od poplatku.

Nemění se ani pravidlo, že zápisy musí být vedeny „správně“, čili úplně průkazně, přehledně, srozumitelně, způsobem zaručujícím trvalost (tzn. nesmí být ihned mazány) a časově chronologicky.

Evidenční knihu je stejně jako dříve nutno uchovávat nejméně 6 let ode dne provedení posledního zápisu.

§ 3h – zjednodušený rozsah evidence

Nová je však možnost vést zjednodušenou evidenci. Běžný poskytovatel ubytování tuto možnost obvykle nevyužije, pro úplnost ji uvádím.

Pro zjednodušenou evidenci se smí rozhodnout pořadatel kulturní nebo sportovní akce, který poskytuje pobyt účastníkům. Musí však očekávat nejméně 1000 účastníků a předem ohlásit, že bude postupovat zjednodušeným způsobem (a to alespoň 60 dní předem; toto hlásí správci poplatku). Správce poplatku je oprávněn zakázat zjednodušené vedení evidence.

ÚČINNOST NOVELY

Novela je účinná od 1. 1. 2020.

Od 1. 1. 2021 se však mění § 3d, který stanoví maximální výši sazby. Od 1. 1. 2021 tak bude maximální výše sazby nikoli 21,- Kč, ale 50,- Kč. Doporučuji sledovat, jak se sazby změní v každém pro Vás relevantním městě.

SHRNUTÍ

Co do fungování poplatku a (doposud) výše sazby nedochází ke změnám.

Změna spočívá ve zpřesnění samotného pojmu „pobyt“. Je nasnadě, že nová definice byla připravena tak, aby zahrnula krátkodobá ubytování (včetně těch nabízených přes Booking.com či Airbnb).

Technické

Zdroje

Novela

dosavadní ZMP

Klíčová slova

místní poplatky, poplatek z pobytu, Airbnb, krátkodobé ubytování, pobyt